

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 1 7

CUPRINS:

- I. DATE GENERALE
- II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT
- III. PROIECTE 2017
  - 1. *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componenta Dezvoltare organizațională*
  - 2. *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din republica Moldova*
  - 3. *Crearea unei platforme educaționale pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*
  - 4. *Crearea unei platforme sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*
  - 5. *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!- faza a II-a*
  - 6. *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*
- IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ
- V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA
- VI. REVISTA DIDACTICA PRO...
- VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **web-site:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbezed@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vicepreședinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILO, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Lilia NAHABA, coordonator de programe, lnahaba@prodidactica.md

Cristina BUJAC, coordonator de proiect, cbujac@prodidactica.md

Oxana DRAGUȚA, coordonator de proiect, odraguta@prodidactica.md

Nina IAȚCO, personal de sprijin

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiune:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise prin sprijinirea persoanelor și a organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare. Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieți, pe promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând participare și șanse egale pentru toți, precum și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 de programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizate și licențiate de Ministerul Educației. Certificatele oferite de Centru sunt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiective pe termen lung:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățământului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățământ;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova /CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională* și *Formare continuă cadre didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – aprilie 2015-iunie 2018;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – decembrie 2015-noiembrie 2018;
- *Crearea unei platforme educaționale pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, finanțat de Uniunea Europeană „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” (SCBM) și implementat de PNUD Moldova – decembrie 2016-martie 2018;
- *Crearea unei platforme sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, finanțat de Uniunea Europeană „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” (SCBM) și implementat de PNUD Moldova – noiembrie 2017-martie 2018;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!- faza a II-a*, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – octombrie 2016-decembrie 2017;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*, finanțat de Rețeaua internațională de edificare a păcii – GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) – iulie-decembrie 2017;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova+ /CONSEPT+*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie-iunie 2016;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din republica Moldova* cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – aprilie-noiembrie 2016;
- *Educație pentru antidiscriminare de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – aprilie-noiembrie 2016;
- *Dezvoltarea resurselor umane în educație: de la idei strategice la acțiuni durabile*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru o Societate Deschisă oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova – februarie-iunie 2016;
- *Contribuții la profesionalizarea practicienilor în educația adulților*, cu sprijinul financiar al DVV International Moldova – septembrie-decembrie 2016;
- *Cultura bunei vecinătăți*, cu sprijinul financiar al BST (The Black Sea Trust for Regional Cooperation), un proiect al Fundației Germane Marshall – aprilie 2016-mai 2017;
- *Lecții europene*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – 1 ianuarie-31 decembrie 2016;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!*, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – 1 ianuarie-15 septembrie 2016;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova /CONSEPT*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;

- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;
- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, co-finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;
- *Pentru reforme calitative în educație*, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*, implementat în cadrul Programului *Est fără Frontiere* al Fundației Soros-Moldova;
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*, finanțat de Ambasada SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile*, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*, finanțat de Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și Biroul Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;
- Proiectul internațional *Leadership educațional*, sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;
- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare de materiale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate de gen și șanse egale*, cu sprijinul Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;

- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;
- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002 (www.proeducation.md);
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță în formarea mentorilor locali în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație*, implementat în parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas* și Centrul de zi *Speranța* – martie-noiembrie 2014;
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-august 2013;
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kyrgyzstan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2017

1. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA/CONCEPT, componentele DEZVOLTARE ORGANIZAȚIONALĂ și FORMARE CONTINUĂ CADRE DIDACTICE

Componente:	Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)/Fundația MEDICOR
Perioada de implementare:	Aprilie 2015-iunie 2018
Buget anual:	71 600 USD
Scop:	Dezvoltarea organizațională a instituțiilor implicate în proiectul <i>CONCEPT</i> și la consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din aceleași instituții

Obiective:

- Eficientizarea competențelor manageriale ale echipelor administrative din instituțiile incluse în proiect;
- Organizarea și monitorizarea procesului de elaborare a planurilor de dezvoltare a instituțiilor;
- Asigurarea consultanței și a expertizei profesionale în procesul de promovare a imaginii școlilor.

Activități și rezultate:

I. CONCEPT DE BAZĂ

1. Monitorizarea și evaluarea implementării PDS-urilor

În perioada martie-iunie 2017, experții-formatori din proiect au vizitat 8 instituții implicate în proiect (ȘP Ungheni, ȘP Criuleni, ȘP Cahul 1, ȘP Cahul 2, ȘP Chișinău 3, ȘP Cupcini, ȘP Bălți 4, ȘP Florești), iar în noiembrie-decembrie alte 7 instituții (ȘP Ungheni, ȘP Criuleni, ȘP Stefan-Vodă, ȘP Căușeni, ȘP Cupcini, CE SPA, ȘP Hâncești). În timpul vizitelor, al căror scop a fost monitorizarea externă a implementării PDS-ului, experții-formatori au analizat documentele instituționale: PDS-ul, planurile anuale, rapoartele anuale de activitate; au organizat discuții cu echipele manageriale din fiecare instituție. Ei au discutat cu elevii și profesorii, precum și cu maiștrii. De asemenea, formatorii au vizitat sălile de clasă și laboratoarele echipate. Toate echipamentele sunt funcționale și apreciate foarte mult de profesori și elevi. Grație noului echipament, în fiecare școală se creează un mediu mai aproape de viitorul mediu de lucru, asigurând dezvoltarea competențelor profesionale ale tinerilor. În școlile monitorizate se realizează plenar obiectivele legate de dezvoltarea echipamentului și creșterea profesională a cadrelor didactice, a calității managementului și a parteneriatului. Este dezvoltat un sistem de evaluare și monitorizare. În toate școlile, implementarea/realizarea PDS-urilor a fost raportată în cadrul unor întâlniri de echipă/profesorii. Principalele concluzii sunt: membrii echipei de management apreciază PDS-urile, conștientizează beneficiile managementului participativ și demonstrează interes pentru implicarea profesorilor în dezvoltarea și implementarea PDS-ului pentru perioada următoare; unul dintre rezultatele importante ale implementării PDS-ului este dezvoltarea abilităților manageriale ale membrilor echipei; membrii echipei realizează necesitatea perfecționării competențelor manageriale legate de elaborarea și implementarea unui plan strategic de dezvoltare.

2. Training anual adițional pentru manageri MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII PDS-ULUI LA DIFERITE NIVELURI INSTITUȚIONALE

În baza necesităților de instruire ale echipelor manageriale din instituțiile implicate în activitățile proiectului *CONSEPT*, în perioada 11-13 decembrie, a fost desfășurat seminarul-training cu genericul *Managementul implementării PDS-ului la diferite niveluri instituționale*. La instruire au participat reprezentanți din 14 instituții: ȘP Criuleni, ȘP Cupcini, ȘP Hâncești, SP 1 și ȘP 2 din or. Cahul, ȘP 3 și ȘP 4 din or. Bălți, ȘP Ungheni, ȘP Ștefan Vodă, ȘP Căușeni, ȘP 3 Chișinău, ȘP Soroca, ȘP Florești, CE SPA. Toate instituțiile se află la ultima etapă de implementare a PDS-ului, elaborat pentru perioada 2013-2018. Câteva instituții au început procesul de elaborare a planului pentru perioada următoare. Seminarul a avut drept scop contribuția la dezvoltarea competențelor în domeniul managementului strategic. Toate activitățile seminarului (analiza experienței participanților, prezentarea conceptelor teoretice, realizarea exercițiilor practice) au fost planificate și desfășurate în așa fel încât participanții au reușit să demonstreze schimbări pozitive în competențele vizate. Reflecțiile oferite de formabili la finalul fiecărei zile, cât și răspunsurile la întrebările chestionarului de evaluare finală arată că obiectivele seminarului au fost realizate pe deplin. Selectarea conținuturilor a fost determinată de concluziile formatorilor trase în baza observărilor și discuțiilor realizate în cadrul vizitelor de monitorizare a implementării PDS-ului. S-a constatat că aspectele legate de transpunerea managerială a obiectivelor strategice în documentele de planificare operațională, de monitorizare, documentare, analiză și raportare, evidențiere a dinamicii și a tendințelor constituie pentru manageri domenii cu un grad de dificultate înalt. Sesiunile de simulare și exersare în baza documentelor strategice ale instituțiilor, dar și sesiunile de întrebări și răspunsuri au creat context de învățare semnificativă și de monitorizare a propriei înțelegeri a lucrurilor.

3. Ghidul ELABORAREA PDS-ului

În perioada noiembrie-decembrie, a fost revizuit, re-machetat ghidul *Elaborarea PDS-ului*. Lucrarea a fost tipărită în ediție repetată (250 ex.).

4. Seminarul-training GÂNDIRE CRITICĂ PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Grupuri din turul I

Modulele II și III ale programului de formare cu genericul *Gândire critică pentru formarea competențelor profesionale*, destinat profesorilor care predau discipline de specialitate, s-au desfășurat în perioadele 24-26 ianuarie și, respectiv, 29-31 martie 2017. Scopul programului a constat în consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice și asigurarea unui proces de predare-învățare calitativ, axat pe dezvoltarea gândirii critice și pe formarea competențelor profesionale ale elevilor. La ambele module de training s-a simțit un interes susținut al cursanților și o dinamică pozitivă a grupului. Donația de materiale a înlesnit activitatea de formare și a permis ca, între sesiuni, cursanții să citească atent acest suport, astfel că el a devenit funcțional, să pună întrebări despre tehnici care nu au fost aplicate și să solicite idei despre posibilitățile de valorificare a acestora. Au fost respectate principiile gândirii critice, fiecare sesiune a urmat cadrul și fiecare activitate a beneficiat de o debriefare a procesului de învățare. Forma principală de concepere și desfășurare a demersului a fost lecția-model. Sesiunea de follow-up a avut loc pe data de 3 mai, sarcina dată pentru acasă fiind proiectarea unei secvențe de lecție cu utilizarea unei tehnici LSDGC. Întrucât activitățile de instruire a colegilor au mai fost prezentate și debriefate, considerăm că impactul cel

mai serios al asimilării strategiei LSDGC vizează demersurile de zi cu zi la clasă, iar un proiect, odată făcut, va trebui validat prin practică, ceea ce va avea drept consecințe introducerea în uz și a altor tehnici. În urma acestui program, participanții au rolul de persoane-resursă în instituțiile pe care le reprezintă, abilitate să organizeze activități de formare continuă pentru alți profesori și să ofere, la necesitate, consultanță în vederea implementării metodologiei de dezvoltare a gândirii critice și formării competențelor profesionale.

Grupuri din turul II

În zilele de 28-30 noiembrie, C.E. PRO DIDACTICA a găzduit un nou grup de 24 de cursanți, care au beneficiat de trei module de formare la subiectul *Gândire critică pentru formarea competențelor profesionale*. Venind din instituțiile implicate masiv în programul *CONSEPT*, profesorii și maiștrii din acest grup s-au familiarizat cu strategia *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice* și au exersat în profunzime proiectarea în cadrul Evocare-Realizare a sensului-Reflecție-Extindere. Obiectivele primului training au vizat: formarea unei viziuni de ansamblu asupra gândirii critice; asimilarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice; transferul cadrului ERRE asupra materiilor predate; motivarea pentru aplicarea cadrului ERRE în activitatea didactică. Tehnicile de inițiere au fost selectate din toate etapele cadrului, de fiecare dată examinându-se oportunitățile care se profilează din algoritmul: oscilația între Evocare (*Asocieri libere/forțate, Scriere liberă, Brainstorming, Discuție la manej, Alb și negru*) și Reflecție (*Graficul T, 6 De ce?, SMPR, Imaginația ghidată, Eseul de 5', Turul galeriei*), interșanjabilitatea lor; care este specificul tehnicilor de lectură la etapa de Realizare a sensului (*Mozaicul, SINELG-ul, Lectura ghidată, Ghidul pentru învățare, Interviu în trei trepte, Agenda cu notițe paralele*) și ce reclamă opțiunea pentru discuție (*Discuția ghidată, Diagrama Venn*).

Revenind în instituțiile care i-au delegat, cursanții – profesori și maiștri – vor desfășura seminare pentru colegii lor, pentru a disemina informația asimilată și a-și perfecționa măiestria. În februarie 2018, cursanții vor prezenta un rezumat a ceea ce au reușit să implementeze și vor parcurge modulul II al programului – *Învățarea prin cooperare*.

2. CONSEPT+

1. Monitorizarea implementării PDS-urilor

În perioada noiembrie-decembrie 2017, au fost realizate 3 vizite de monitorizare a implementării PDS-ului: CEIU, ȘP nr. 7, Chișinău, și ȘP Bubuieci. Vizitele de monitorizare, primele desfășurate de către experții C.E. PRO DIDACTICA, au fost realizate în concordanță cu metodologia aprobată. Astfel, au fost efectuate următoarele activități: analiza comparativă a planurilor: PDS și cel anual/operational; discuție cu echipa managerială, membrii echipei de elaborare a PDS-ului; vizitarea atelierelor și a căminului (dotate cu suportul LED și al altor parteneri de dezvoltare). **Principalele constatări:** În procesul monitorizării, membrii echipelor manageriale s-au orientat nu doar spre gradul de realizare a obiectivelor, dar și spre analiza soluționării problemelor. Deși întreaga activitate a instituțiilor a fost direcționată spre implementarea PDS-ului, derivarea obiectivelor și a activităților din PDS în Planul anual de activitate nu este întotdeauna suficient de clară pentru toți membrii echipei. Autorii PDS-ului, membrii echipei manageriale, lucrează colegial la ajustarea/atingerea obiectivelor strategice. Activitățile prevăzute pentru realizarea obiectivelor strategice sunt analizate sistematic. Echipa managerială a beneficiat de consultanță referitoare la implementarea calitativă a PDS-ului. Echipamentul obținut în cadrul proiectelor se utilizează conform

destinației, depunându-se eforturile necesare pentru păstrarea acestuia și utilizarea sa eficientă. Elevii și cadrele didactice sunt satisfăcuți de condițiile de instruire.

2. Seminar-training MANAGEMENTUL ASIGURĂRII CALITĂȚII LA NIVEL DE INSTITUȚIE

Seminarul-training *Managementul asigurării calității la nivel de instituție* a fost organizat în cadrul componentei *Dezvoltarea organizațională* a proiectului *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova Plus/CONSEPT+* în perioada 4-7 aprilie 2017, în incinta Centrului Educațional PRO DIDACTICA. Activitatea a fost facilitată de reprezentanții Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP) – Andrei CHICIUC, Stela GUVIR, Cristina VULPE și de reprezentanții Agenției Naționale pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar din România (ARACIP) – Constantin Șerban IOSIFESCU și Alina Gabriela PARASCHIVA. Acest program a avut drept obiectiv general consolidarea competențelor profesionale ale managerilor și responsabililor de asigurarea calității din instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar. Cei 22 de participanți au fost familiarizați, de către formatorii-experti de la ANACIP, cu prevederile cadrului legal existent în domeniul asigurării calității, evaluării externe a calității programelor de formare profesională/a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, în vederea acreditării și autorizării de funcționare provizorie; au studiat metodologia de evaluare externă a calității și standardele de acreditare, criteriile și indicatorii de performanță aplicați de ANACIP la evaluarea externă a calității. În cadrul sesiunilor-ateliere, formabilii au analizat cerințele față de elaborarea raportului de autoevaluare și au simulat scrierea acestuia.

Pe parcursul ultimelor două zile de program, formatorii de la ARACIP au oferit atenției participanților 4 subiecte relevante: *Procedura de evaluare în cadrul vizitei de evaluare la fața locului (în unitatea școlară); Utilizarea datelor statistice și a indicatorilor în evaluare (autoevaluare și evaluare externă); Elaborarea și utilizarea instrumentelor de evaluare (fișe de observare, chestionare etc.); Prezentarea Cadrului European pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională (EQAVET)*. Fiecare temă a fost abordată în 2 sesiuni a câte 90 de minute, prima fiind dedicată prezentării temei și lămuririi eventualelor neclarități legate de conținut, iar cea de-a doua – exercițiilor, prin care au fost realizate obiectivele enunțate. În baza evaluării finale a programului și a rapoartelor întocmite de formatori, menționăm că seminarul a avut un efect pozitiv, reieșind din caracterul său, atât informativ, cât și practic, asupra conștientizării importanței

unei culturi a calității, a proceselor de asigurare a calității la nivel de instituție și de program de formare profesională și a includerii acestora în rapoarte de autoevaluare, de evaluare externă a calității. Temele puse în discuție sunt necesare pentru implementarea standardelor și a metodologiilor de evaluare internă și externă a calității, prevăzute de legislația în vigoare din Republica Moldova.

3. Training anual pentru echipele manageriale MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PDS-ULUI

În perioada 22-24 noiembrie, la C.E. PRO DIDACTICA, s-a desfășurat un seminar-training destinat managerilor din școlile profesionale beneficiare ale proiectului *CONSEPT+*. Subiectul principal a vizat monitorizarea și evaluarea implementării Planului de dezvoltare strategică a instituției/PDS. Interesul pentru această tematică a fost determinat, în primul rând, de nevoia de a clarifica aspectele problematice ce țin de desfășurarea monitorizării implementării unui document strategic, or, majoritatea instituțiilor reprezentate la seminar și-au elaborat PDS-ul recent. Pornind de la așteptările participanților, sesiunile de informare/formare, facilitate de formatorii centrului Valentina CHICU și Serghei LÎSENCO, au inclus cele mai relevante momente legate de planificarea și realizarea unui proces calitativ de monitorizare și evaluare internă a implementării PDS-ului.

Astfel, în primele zile de activitate, au fost reliefate diferențele principale dintre funcționare și dezvoltare, au fost evidențiate laturile definitorii ale monitorizării și evaluării, dar și rolul acestor procese în realizarea viziunii instituționale. Un alt subiect s-a axat pe reflectarea obiectivelor strategice în Planul anual al instituției și în planurile de activitate ale subdiviziunilor. Participanții au exersat și procesul de elaborare a indicatorilor, au propus instrumente și modalități de colectare a datelor. Toate discuțiile, exercițiile și simulările s-au desfășurat în baza unor situații reale, a documentelor strategice și operaționale funcționale. În ultima zi de seminar, în centrul atenției cursanților a fost analiza și colectarea datelor, dar și reflectarea acestora în rapoartele de monitorizare și evaluare a implementării PDS-ului.

Coordonator de proiect: Rima BEZEDE

2. PARTENERIATE PENTRU CALITATEA ȘI RELEVANȚA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL TEHNIC ÎN DOMENIUL TIC DIN REPUBLICA MOLDOVA

Finanțator:

Agenția Austriacă pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României

Perioada de implementare:

Decembrie 2015-noiembrie 2018

Buget:

694 000 EUR

Scop:

Dezvoltarea capacităților instituțiilor de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova care oferă programe de instruire în domeniul TIC, contribuind, astfel, la ajustarea ofertei educaționale la necesitățile pieței muncii și la standardele aferente de calitate

Partener-implementator:

Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC/ATIC

Instituții beneficiare:

1. Centrul de Excelență în IT
2. Colegiul Politehnic din Bălți
3. Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul
4. Școala profesională nr. 5 din Bălți
5. Școala profesională nr. 6 din Chișinău
6. Colegiul Financiar Bancar din Chișinău
7. Colegiul Microelectronic din Chișinău
8. Colegiul Politehnic din Chișinău
9. Școala profesională nr. 4 din Chișinău
10. Școala profesională nr. 9 din Chișinău
11. Școala profesională nr. 11 din Chișinău
12. Școala profesională din Cupcini, Edineț
13. Școala profesională din Râșcani
14. Școala profesională din Soroca
15. Școala profesională din Ungheni
16. Școala profesională din Nisporeni
17. Școala profesională din Criuleni
18. Școala profesională din Ștefan Vodă
19. Școala profesională din Florești
20. Școala profesională nr. 1 din Cahul

Activități și rezultate:

1. Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI), care activează atât în calitate de instituție-resursă pentru cadrele didactice, cât și de furnizor de pregătire profesională atractivă pentru studenți, oferă în cooperare cu sectorul TIC.
2. Ofertele de formare ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic care pregătesc muncitori și tehnicieni în domeniul TIC, conținuturi modernizate conform necesităților pieței muncii și aplicarea unor metode de predare avansate.
3. Informații despre cariera TIC în baza studiilor profesional tehnice puse la dispoziția publicului larg.
4. Standardele de bază, procedurile organizaționale și procesele de lucru ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP) dezvoltate, în vederea realizării optime a misiunii publice de evaluare externă.

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului 1:

- 2 programe de formare în *Management educațional* și *Management strategic*, realizate pentru cadrele manageriale ale CEITI și ale instituțiilor arondate;
- Conceptul regulamentului și al planului de dezvoltare a Departamentului de formare continuă din cadrul CEITI, elaborat și aprobat de Consiliul de Administrație;
- Centrul de formare continuă și resurse educaționale din cadrul CEITI dotat și evenimentul de lansare a acestuia;
- 2 module de instruire în psihopedagogie, organizate pentru cadrele didactice CEITI.

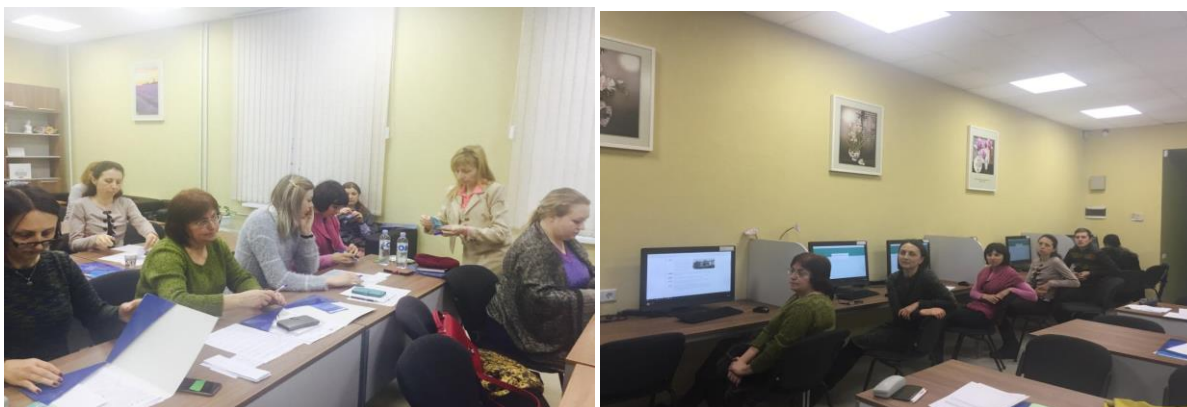

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului 2:

- 2 curricula la *Limba engleză aplicată în domeniul TIC* pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și secundar, elaborate și discutate cu profesorii de limbă engleză;
- Un Centru de resurse modern în cadrul CEITI dotat cu 12 calculatoare cu sisteme de operare licențiate, 3 laptopuri, scaner, copiator, tablă interactivă, proiector digital, programe educaționale și echipament care permit învățarea la distanță;
- 4 programe de instruire pentru cadrele didactice ale CEITI și ale altor instituții beneficiare, în .NET Fundamentals; ASP.NET (12 cadre didactice), CCNA (6 cadre didactice); școală de toamnă de 5 zile *Future of Jobs* (16 cadre didactice); iar un grup de 24 cadre didactice a urmat cursul Java;

- 2 programe de stagiere, organizate pentru elevi. Un program a avut loc în perioada 20 martie-31 mai 2017, cu participarea a 35 elevi. Aceștia au studiat un program de soft skills training, pentru a participa la stagiere în companii. Al doilea program de stagiere F5 a fost organizat în perioada vacanței de vară, pentru un grup de 15 elevi (inclusiv 7 din instituțiile IPT), în cadrul Centrului de Excelență Tekwill. Scopul Programului F5 a fost oferirea de oportunități de mentorat și networking.

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului 3:

- 18 instituțiile au beneficiat de instruire, iar 9 au fost sprijinite în dezvoltarea de pagini web;
- O campanie de promovare a carierei IT, în perioada 8 iunie-8 august 2017. 10 video de 3-4 minute despre developeri IT, inclusiv 5 absolvenți ai IPT, elaborate și diseminate (*Diez, Unimedia, Agora, TV regionale: Sor TV, Drochia TV, NTS, Bas TV și Facebook*);
- Târgul anual de orientare în carieră în IT, cu accent pe formarea competențelor profesionale, personale și sociale, organizat, la 12 octombrie 2017, la Tekwill. Peste 630 participanți au fost înregistrați la eveniment, dintre care 200 au fost înrolați în școlile IPT;
- În cadrul festivalului de familie *Chisinau Mini Maker Faire*, organizat pe data de 28 mai 2017, mai mulți creatori și inovatori și-au prezentat lucrările și și-au împărtășit experiența. Scopul evenimentului a fost informarea, conexiunea și extinderea comunității de entuziaști în domeniul tehnologiilor. Din 600 de vizitatori, 41 au fost elevi și cadre didactice din instituțiile beneficiare;
- La 30 martie 2017, a avut loc cea de-a 8 ediție a *Moldova ICT Summit*. La eveniment au participat peste 600 persoane. În cadrul celor 3 sesiuni principale, *TIC pentru Dezvoltare, TIC pentru Educație și TIC pentru Startup*, au luat cuvântul peste 45 de persoane, dintre care 23 de peste hotare. Printre temele discutate, menționăm: *Robotica, Imprimare 3D, realitatea virtuală, Concepte IoT, Jocuri educaționale*.

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului 4:

- 2 programe de formare în domeniul managementului conflictului și al inteligenței emoționale, la care au participat 13 angajați ai ANACIP;
- Sediul ANACIP a fost dotat cu echipament multimedia: calculatoare tip desktop, imprimante, laptopuri, Hard Discuri externe, dictafoane digitale etc. De asemenea, au fost mobilate 3 birouri, o sală comună și o sală de ședințe;
- Cu sprijinul proiectului, reprezentanți ai ANACIP au participat la 2 evenimente ENQA, a 8-a Asamblée Generală ENQA, care a avut loc în Serves, Franța (26-27 octombrie 2017 – 3 participanți), o instruire în Astana, Kazahstan (10 noiembrie 2017 – 2 participanți), întrunire bilaterală cu agenția omolog din Kazahstan și semnarea unui acord de cooperare bilateral. De asemenea, în perioada 12-15 noiembrie 2017, Andrei CHICIUC, Directorul ANACIP, a participat la procesul de evaluare externă a Academiei Financiare din Kazahstan.

3. CREAREA UNEI PLATFORME EDUCAȚIONALE PENTRU CONSOLIDAREA ÎNCREDERII ȘI INTENSIFICAREA COLABORĂRII ÎNTRE COMUNITĂȚI DE PE AMBELE MALURI ALE NISTRULUI

Finanțator:	Programul <i>Susținerea măsurilor de promovare a încrederii</i> (SCBM), finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD Moldova
Aria de implementare:	Comunități de pe ambele maluri ale râului Nistru
Perioada de implementare:	Decembrie 2016-martie 2018
Implementator:	Centrul Educațional PRO DIDACTICA, în consorțiu cu Centrul CONTACT, malul drept, și Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale, malul stâng
Scop:	Stabilirea unei platforme comune în domeniul educației și a unui parteneriat, în vederea valorificării potențialului de consolidare a încrederii a proiectelor de infrastructură realizate în cadrul Programului SCBM, precum și a fortificării colaborării între comunitățile beneficiare de pe ambele maluri ale Nistrului

Obiective:

- Sprijinirea creării platformei Educație și coordonarea activităților organizate în cadrul acesteia;
- Stabilirea și fortificarea platformei Educație în baza inițiativelor noi sau deja existente;
- Îmbunătățirea comunicării între instituțiile beneficiare de pe ambele maluri, prin intermediul activităților comune de consolidare a capacităților acestora;
- Inițierea a cel puțin 8 parteneriate în domeniul educației prin implementarea unor proiecte comune finanțate prin programul de minigranturi;
- Extinderea și îmbunătățirea activităților de consolidare a încrederii între instituțiile și comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru.

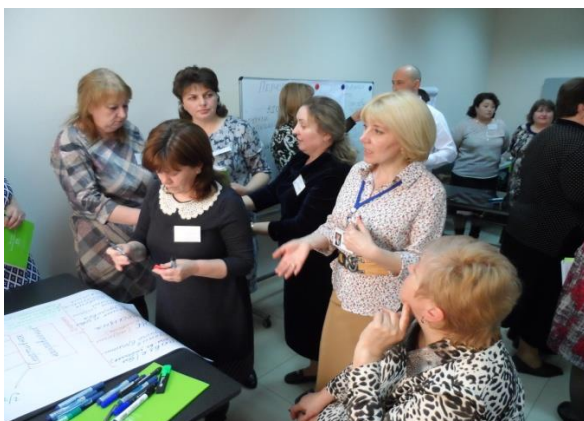
Activități și rezultate:

1. Analiza de necesități:

- 4 ateliere de planificare și elaborarea instrumentelor pentru analiza de necesități cu liderii și experții proiectului și reprezentanții PNUD, transmiterea și completarea chestionarelor pentru analiza de necesități;
- 3 interviuri pentru analiza de necesități: Primăria Slobozia Dușca, Criuleni (6 februarie), Grădinița Viorica, Pârâta, Dubăsari (6 februarie), Liceul Teoretic Gr. Grigoriu, Cârnațeni, Căușeni (7 februarie);
- interviu în profunzime cu 3 reprezentanți, lideri ai proiectelor de infrastructură;
- focus-grup cu reprezentanți din 14 comunități de pe malul drept al râului Nistru, desfășurat la C.E. PRO DIDACTICA (10 februarie);
- 5 întâlniri în teritoriu cu liderii și reprezentanții focus-grupurilor din localitățile Butor, Ternovca, Tiraspol, Proteagailovca, Bender și Chițcani (3-10 martie).

2. Lansarea platformei educaționale

La 2 martie 2017, a avut loc lansarea platformei Educație. Experții Viorica GORAȘ-POSTICĂ și Svetlana TURCEAC au prezentat rezultatele preliminare ale analizei de necesități. La activitate au participat 33 de persoane, inclusiv organizatori și reprezentanți PNUD. **Rezultate:** proiect prezentat; participanți familiarizați cu CV-urile organizațiilor coordonatoare ale platformei Educație; datele preliminare ale analizei de necesități prezentate; experiențe avansate de implementare a proiectelor și a practicilor inovative în educație prin intermediul acestora; studiu de caz realizat la Centrul pentru copii și tineret ARTICO.

3. Ateliere de fortificare a parteneriatelor între membrii platformei Educație

La 6 aprilie (Tiraspol) și la 26 aprilie (Chișinău) au avut loc ateliere pentru fortificarea parteneriatelor între membrii platformei Educație. La activitatea desfășurată la Tiraspol au participat 24 membri ai platformei de pe ambele maluri ale râului Nistru, iar la cea din Chișinău – 20. Participanții au fost familiarizați cu exemple de parteneriate de succes, au stabilit direcțiile proiectelor de educație, au identificat posibile tipuri și modele de parteneriate în domeniu. Beneficiarii au învățat tehnici de funcționare și menținere a parteneriatului educațional în cadrul platformei. Totodată, au fost dezbătute în profunzime mai multe idei de proiecte; au fost consolidate relațiile între partenerii educaționali de pe ambele maluri ale Nistrului. Activitatea a contribuit la unirea reprezentanților mai multe organizații de pe ambele maluri ale râului Nistru în parteneriate reale, la crearea a cel puțin 8 parteneriate, în care vor fi implicate 16 organizații. Participanții au schițat direcțiile tematice ale proiectelor de parteneriat.

4. Activitatea de formare *SCRIEREA DE PROIECTE*

Aceasta a avut loc în perioadele 5-7 iunie și 15-16 iunie, cu participare a 27 și, respectiv, 23 de persoane, membri ai platformei Educație de pe ambele maluri ale râului Nistru. Activitatea de formare a fost desfășurată sub formă de seminar cu elemente de training, în primele 3 zile, și sub formă de ateliere de definitivare a cererilor de proiect, în următoarele 2 zile. Abordarea creativă și inovativă a activităților educaționale cu scopul de a fortifica încrederea partenerilor educaționali de pe ambele maluri ale Nistrului a fost în centrul atenției. Drept rezultat, menționăm: 27 de participanți din 14 localități formați în scrierea de proiecte, 9 schițe de proiect elaborate, grad avansat de formare în domeniul scrierii de proiecte demonstrat de marea majoritate a cursanților, participanți sensibilizați privind inițierea unor noi măsuri de sporire a încrederii între locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului etc. Pe parcursul lunilor iunie, iulie și august, experții au oferit consultanță în scrierea de proiecte și formularea de idei.

5. Vizite transfrontaliere

În cadrul celor 3 vizite tematice, realizate la LT Evrica, Râbnîța; ȘM Mălăiești, r. Grigoriopol; ȘM Butor, r. Grigoriopol (20 octombrie, 30 noiembrie și 22 decembrie), au fost abordate următoarele tematici: *Modalități de inițiere și menținere a parteneriatelor comunitare pentru sporirea calității educației; Specificul instruirii în mediu școlar rural; Particularitățile orientării profesionale și socializării copiilor în condițiile*

mediului rural. Beneficiarii proiectului au avut oportunitatea inedită de a se bucura de un schimb de experiență eficient și de a comunica cu cadre didactice, elevi, reprezentanți ai APL.

6. Traininguri tematice

În perioada 10-11 octombrie, la Tiraspol, a fost realizat trainingul tematic *Metode interactive de organizare a muncii în echipă. Dezvoltarea abilităților de leadership*, în cadrul căruia au fost: dezvoltate abilitățile de conducere ale managerilor organizațiilor, stabilite perspectivele pentru o viziune comună a cooperării pe termen scurt și mediu. Participanții au învățat tehnici de team building, au însușit cum să stabilească sarcini SMART.

În perioada 22-23 noiembrie, la Chișinău, a avut loc trainingul *Educație interculturală și educație prin film*, realizat de formatorii Viorica GORAȘ-POSTICĂ și Livia STATE, care și-a propus următoarele obiective: dezvoltarea și aplicarea competenței interculturale; identificarea de obiective și activități inovatoare pentru proiectele ulterioare, întru intensificarea dialogului intercultural și consolidarea încrederii între actorii educaționali de pe ambele maluri ale Nistrului; familiarizarea cu metodologia cursului opțional *Educație prin film*.

7. Vizita de studiu în Finlanda

În perioada 11-15 decembrie 2017, un grup de 16 persoane (cadre didactice și manageriale, directori de grădinițe – cei mai activi membri ai platformei Educație) a beneficiat de o vizită de studiu în Finlanda. În cadrul acesteia, au fost vizitate mai multe instituții: Școala secundară Tikkurilan din suburbia Vantaa, Școala primară Viertolan Koulu, Școala comunitară elementară cu instruire multilingvă din suburbia Suutarila, Agenția Națională Finlandeză pentru Educație, Ministerul Educației și Culturii din Finlanda, ONG-ul educațional *Crisis Management Initiative* (CMI) programul *Ahtisaari days* din Helsinki, Societatea culturală Moldova-Finlanda. Această vizită consistentă a avut beneficii enorme pentru participanți, cu impact asupra dezvoltării profesionale și personale, dar și a culturii organizaționale a instituției pe care o reprezintă fiecare. În centrul atenției au fost necesitățile și așteptările de bază ale membrilor grupului, care au apreciat înalt sistemul de învățământ finlandez.

Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

4. CREAREA PLATFORMEI SPORT PENTRU CONSOLIDAREA ÎNCREDERII ȘI INTENSIFICAREA COLABORĂRII ÎNTRE COMUNITĂȚI DE PE AMBELE MALURI ALE NISTRULUI

Finanțator: Programul *Susținerea măsurilor de promovare a încrederii* (SCBM), finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD Moldova

Aria de implementare: Comunități de pe ambele maluri ale râului Nistru

Perioada de implementare: Noiembrie 2017-martie 2018

Implementator:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA, în consorțiu cu Centrul CONTACT, malul drept, și Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale, malul stâng.

Scop:

Stabilirea unei platforme comune în domeniul educației și a unui parteneriat în vederea valorificării potențialului de consolidare a încrederii a proiectelor de infrastructură realizate în cadrul Programului SCBM, precum și fortificării colaborării între comunitățile beneficiare de pe ambele maluri ale Nistrului.

Activități și rezultate:**1. Analiza de necesități**

În perioada 24-31 octombrie, a fost derulată analiza de necesități ale membrilor platformei Sport. Scopul evaluării a constatat în studiul capacităților instituționale și profesionale ce urmează a fi îmbunătățite/dezvoltate în proiect. Interveniunile în profunzime au fost realizate cu liderii de proiecte anterioare. La sondaj au răspuns membri ai platformei Sport din 11 instituții (Școala sportivă Căușeni, filiala Chircăiești; LT Olimp, Rezina; LT Roșcani, Anenii Noi; Centrul multifuncțional *Asclepio* Varnița; Federația de șah și dame *Salut* din Râbnîța; Centrul sportiv din Grigoriopol; Gimnaziul *D. Matcovschi*, Vadul Rașcov, r. Șoldănești; Gimnaziul *P. Erhan*, Tanatari, r. Căușeni; Școala sportivă Sucleia, r. Slobozia; Școala sportivă Parcani, r. Slobozia; Școala-grădiniță Nezavertailova, r. Slobozia. Experții au prezentat un raport în care sunt reflectate rezultatele analizei de necesități.

La 24 octombrie, a avut loc lansarea platformei Sport. Activitatea a cuprins o prezentare a proiectului, a scopului și a obiectivelor acestuia, a planului activităților. Evenimentul a fost organizat de către Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Lilia NAHABA și Vasile CIOARIC.

2. Trainingul PARTENERIATE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI AL SPORTULUI. METODE INOVATOARE DE ORGANIZARE A EVENIMENTELOR SPORTIVE

În perioada 14-15 noiembrie, a avut loc trainingul *Parteneriate în domeniul educației fizice și al sportului. Metode inovatoare de organizare a evenimentelor sportive*. Activitatea a fost realizată de către experții Viorica GORAȘ-POSTICĂ și Andrei NIKOLAEV. Rezultate: 12 participanți din 10 localități de pe ambele maluri ale Nistrului formați; 2 subiecte despre parteneriatele educaționale și metodele moderne de organizare a evenimentelor sportive abordate în profunzime; 5 parteneriate instituționale identificate și fortificate; grad avansat de formare în domeniul inițierii și menținerii parteneriatelor; participanți sensibilizați privind inițierea unor noi parteneriate și a unor măsuri cu caracter sportiv de sporire a încrederii locuitorilor de pe ambele maluri ale Nistrului. Crearea echipelor pentru scrierea în comun a cererilor de finanțare a condus la consolidarea relațiilor dintre reprezentanții instituțiilor educaționale din localitățile beneficiare. Conlucrarea din timpul activităților practice a apropiat pozițiile și abordările privind mai multe probleme comune, constituind o bază solidă pentru durabilitatea parteneriatelor lansate în cadrul proiectelor.

3. Vizite tematice

În perioada 30 noiembrie-22 decembrie, au fost realizate 2 vizite tematice (ȘM Mălăiești, r. Grigoriopol, și ȘM Butor, r. Grigoriopol), al căror scop a presupus consolidarea încrederii și cooperării între organizațiile de pe ambele maluri ale Nistrului prin menținerea parteneriatelor, un schimb eficient de experiență, prezentarea performanțelor atinse în domeniul sportului, organizarea orientării în carieră, socializarea copiilor din mediul rural etc. Agenda activității a inclus prezentarea instituțiilor vizitate, dar și organizarea câtorva master-class-uri pentru lupta națională "trânta", tenisul de masă, clubul de șah. Elevii și-au demonstrat performanțe în aceste domenii. Andrei Nikolaev a realizat sesiunea *Sportul ca mijloc de construire a încrederii*. Beneficiarii proiectului au stabilit noi relații și le-au consolidat pe cele vechi, au conștientizat importanța schimbului de experiență, accentuând că prin activități comune pot fi obținute rezultate mai bune.

Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

5. EDUCAȚIA DESCHISĂ ÎN MOLDOVA: AICI ȘI ACUM – faza a II-a

Finanțator: Fundația *Institutul pentru o Societate Deschisă*, în cooperare cu Programul de *Sprijinire a Educației* al *Fundațiilor pentru o Societate Deschisă*

Perioada de implementare: Octombrie 2016-decembrie 2017

Scop: Promovarea unei înțelegeri adecvate a raționamentului și a procesului de elaborare a politicilor RED prin intermediul unor campanii de sensibilizare, advocacy și dezvoltare, în vederea extinderii accesului la educație de calitate pentru toți, a resurselor și a oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții

Obiective specifice:

- Continuarea promovării conceptului RED;
- Continuarea campaniei de promovare a unor modificări în documentele reglatorii, importante pentru implementarea RED la nivel de politici publice;
- Consolidarea capacităților cadrelor didactice de la toate treptele de învățământ, în vederea asigurării accesului la educație de calitate pentru toți printr-un schimb de resurse educaționale deschise transparent și eficient.

Activități și rezultate: Programe de formare în domeniul RED. În perioadele 16-17 martie, 6-7 aprilie și 4-5 mai 2017, în cadrul C. E. PRO DIDACTICA, s-au desfășurat seminare de instruire pentru 61 de cadre didactice în domeniul resurselor educaționale deschise, în vederea încurajării acestora de a elabora și promova RED. Formatorii au oferit un suport didactic consistent și au facilitat în mod interactiv sesiunile de instruire, răspunzând cât mai mult posibil necesităților și așteptărilor beneficiarilor. Deși subiectul e unul nou, el trezește interesul formabililor, prin: utilitatea sa; perspectiva implicării creative a cadrelor didactice și manageriale, a elevilor în elaborarea unor conținuturi digitale (care ar putea suplini, într-o anumită măsură, absența aproape totală a soft-urilor educaționale calitative, dar, principalul, accesibile). Profesorii formați vor putea desfășura ateliere similare în instituții, centre raionale din R. Moldova. Obiectivele realizate în cadrul acestor formări: dezvoltarea competențelor digitale, inclusiv de valorificare și creare RED;

actualizarea cunoștințelor din domeniul TIC cu privire la utilizarea resurselor electronice în procesul educațional, dar și motivarea cursanților pentru elaborarea RED și pentru diseminarea experienței acumulate.

Seminare de evaluare și certificare în domeniul RED. Pe parcursul lunii octombrie, cadrele didactice au participat la seminare de evaluare și certificare cu tematica RED, după ce au beneficiat, în primăvară, de un program inedit de instruire. Astfel, profesorii au avut posibilitatea să își valorifice competențele digitale, elaborând și aplicând resursele electronice în procesul educațional, atât la disciplinele pe care le predau, cât și la orele de dirigenție. S-au evaluat și autoevaluat competențele digitale dezvoltate și valorificate la clasă, accentul plasându-se pe schimbul de experiență și învățarea reciprocă prin instruirea asistată de calculator.

În cadrul atelierului, au fost puse în discuție și aspecte tehnice, didactice (modalități de plasare a licențelor libere pe RED create, importanța corectitudinii lingvistice a produsului digital, cerințe pentru o prezentare digitală eficientă, rolul RED în dezvoltarea creativității elevilor la diverse discipline școlare, instrumente libere de pe INTERNET pentru crearea RED etc.). Au fost apreciate parteneriatele profesor-elev, dar și cele între profesori de la mai multe discipline, care aduc plusvaloare vizibilă în utilizarea și crearea de RED. Toate lucrările cursanților sunt plasate pe site-ul proiectului și puse la dispoziția întregii comunități educaționale din țară – elevi, studenți, cadre didactice, părinți, cercetători (pagina www.red.prodidactica.md/resurse-red/red-nationale/). Acest lucru va impulsiona creșterea numărului de utilizatori de RED, dar, totodată, va declanșa creativitatea în producerea de noi resurse digitale, pentru o nouă calitate a actului educațional.

Concurs de elaborare a RED. La concurs au participat peste 40 de cadre didactice, în etapa finală calificându-se 20 de profesori, autori de materiale didactice digitale originale, inclusiv proiecte, prezentări, bloguri și filme educaționale. Finaliștii au fost determinați de către un juriu independent, alcătuit din experți în domeniu, în baza unor criterii stabilite în prealabil. Lucrările câștigătoare au primit licență liberă, devenind resurse educaționale deschise, pentru fiecare persoană interesată să o adapteze în orice mod la necesitățile sale, și fiind plasate pe <http://red.prodidactica.md/noutati-evenimente/resurse-red/red-nationale/>. De asemenea, învingătorii au beneficiat de premii bănești și de ghidul *Resurse educaționale deschise: oportunități pentru acces, calitate și relevanță în educație*, elaborat și editat de C.E. PRO DIDACTICA.

Elaborarea unei broșuri privind resursele educaționale deschise. Echipa de experți a elaborat o broșură cu genericul *Resurse educaționale deschise: oportunități pentru acces, calitate și relevanță*, pentru a le oferi cititorilor o inițiere rapidă în domeniul resurselor educaționale deschise și câteva dintre aspectele-cheie privind modalitățile de utilizare eficientă a RED. Broșura a fost prezentată la evenimentul de bilanț a proiectului, a fost donată tuturor participanților și părților interesate, precum și a fost plasată pe site-ul <http://red.prodidactica.md/ghidul-red/>.

Masa rotundă *Resurse educaționale deschise în Moldova: aici și acum*, lansarea fazei a II-a a proiectului, a avut loc la 9 februarie, cu participarea membrilor *Coaliției pentru resurse educaționale deschise în Moldova*, reprezentanți ai Direcțiilor Generale Educație, Tineret și Sport, formatori ai centrului, dar și profesori școlari și universitari interesați de subiectul în cauză. Experții naționali au prezentat experiența utilizării RED în Republica Moldova, în baza rezultatelor primei faze a proiectului; au reliefat cele mai importante practici internaționale ce țin atât de politicile din domeniu, cât și de implementarea acestora prin crearea și promovarea RED. Totodată, în cadrul evenimentului, a fost semnat un Acord de colaborare între Centrul Educațional PRO DIDACTICA și Î.S. Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI). Astfel, IDSI a devenit membru al *Coaliției pentru resurse educaționale deschise în Moldova*.

Conferința de bilanț a proiectului (17 noiembrie) a întrunit factori de decizie de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, membri ai *Coaliției pentru resurse educaționale deschise în Moldova*, reprezentanți ai Direcțiilor de Învățământ, formatori ai centrului, finaliști ai concursului RED, dar și profesori școlari și universitari interesați de educația deschisă. Experții din România, Claudia-Gabriela IORDACHE (Centrul pentru Inovare Publică) și profesori de la Universitatea de Vest din Timișoara, au prezentat experiența autohtonă la capitolul dat. Conferința a făcut bilanțurile proiectului *Educația deschisă în Moldova: aici și acum – faza a II-a*, derulat în perioada octombrie 2016-decembrie 2017, a dezbătut relevanța utilizării resurselor educaționale deschise pentru diferiți actori educaționali și provocările implementării acestora. De asemenea, au fost prezentate rezultatele Concursului național al celor mai bune resurse educaționale deschise, care contribuie la sporirea accesului la o educație deschisă; a fost prezentat ghidul *Resurse educaționale deschise: oportunități pentru acces, calitate și relevanță* etc.

Coordonator de proiect: Cristina BUJAC

6. EDUCAȚIE PENTRU PACE PRIN PROMOVAREA CULTURII BUNEI VECINĂȚĂȚI ÎN CLASELE PRIMARE

Finanțator: Rețeaua internațională de edificare a păcii GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) www.gppac.net

Perioada de implementare: Iulie-decembrie 2017

Obiectivul 1. Continuarea procesului de dezvoltare și implementare a unei noi discipline educaționale *Cultura bunei vecinătăți* în școlile din Republica Moldova (clasa a IV-a), inclusiv în regiunea separatistă transnistreană, proces care le permite celor 3000 de copii beneficiari să dobândească noi abilități sociale în domeniul comunicării și cooperării interculturale

Obiectivul 2. Aplicarea și testarea unor metode inovative de învățare, în baza a diverse conținuturi despre patrimoniul cultural, sporind, astfel, înțelegerea diversității culturale.

Obiectivul 3. Îmbunătățirea înțelegerii reciproce, a culturii păcii și a solidarității între zonele separate prin întâlniri și colaborări între organizații și instituții de învățământ.

Obiectivul 4. Oferirea sistemului educațional moldovenesc (inclusiv celui transnistrean) a unor cunoștințe și mijloace didactice (curriculum, manuale, recomandări metodice) pentru activități educaționale opționale, menite să dezvolte toleranța interculturală și cultura păcii la nivelul claselor primare.

Activități:

1. Elaborarea de către grupurile de lucru a materialelor didactice pentru clasa a IV-a, cu genericul *Țara mea – mândria mea* (autori: M. Aradjioni, A. Nikitcenko, D. State, Sv. Turceac, Val. Ivanova; consultant: Elena Tulba, traducător: Elena Suff);
2. Formarea a peste 50 de cadre didactice care predau în clasa a IV-a (câte 2 seminare la Chișinău și la Tiraspol);
3. Editarea materialelor didactice, în limbile română și rusă, pentru elevii claselor a IV-a din școlile-pilot;
4. Pilotarea Curriculumului și a Caietului de educație interculturală în peste 30 de școli (19 – din partea dreaptă a Nistrului și 14 școli – din partea stângă), pe parcursul anului de învățământ 2017-2018;
5. Monitorizarea și evaluarea procesului de pilotare a conținuturilor și a metodologiei curriculare;
6. Conferința de evaluare a cadrelor didactice, follow-up proiectului (27 decembrie 2017);
7. Diseminarea rezultatelor pilotării și revizuirea materialelor didactice.

Rezultate cantitative:

- Materiale didactice pentru clasa a IV-a despre diferite tradiții și culturi elaborate (cu reprezentarea a cel puțin 4 grupuri culturale/tradiții/limbi). Copiii sunt angajați să participe la diferite manifestări educaționale și culturale;
- Curriculum și Caiet adaptate, elaborate și editate (pentru 850 de copii și 30 de profesori);
- Formarea profesorilor, inclusiv prin intermediul metodelor interactive (30 de cadre didactice instruite timp de 2 zile);
- Disciplină opțională prezentată și pilotată, implicând aproximativ 1500 de copii din clasa a IV-a. Pilotarea a avut loc în circa 30 de școli primare, acoperind o serie de regiuni multietnice, comportamente/atitudini pozitive ale cadrelor didactice și copiilor;
- Întâlniri sistematice între grupurile de creație, ONG-uri, profesori și reprezentanți ai Guvernului;
- Strategie de integrare a disciplinei date în sistemul școlar din Moldova elaborată.

Rezultate calitative:

- Sporirea cunoștințelor și a atitudinilor pozitive despre grupurile culturale, artele, limbile și tradițiile din R. Moldova la 1500 de copii din diferite zone ale țării, inclusiv din regiunea transnistreană și autonomia găgăuză;
- Învățători familiarizați și instruiți să utilizeze metode interactive de educație civică și interculturală în clasele primare;
- ONG-uri de pe ambele maluri ale Nistrului implicate în crearea curriculumului școlar, care cooperează cu ministerele și instituțiile de învățământ;
- Informații și experiențe împărtășite între profesori și specialiști în educație din diferite regiuni ale țării;
- Reprezentanți educaționali și participanți la proiect cu interese comune și acorduri de cooperare aprofundate și de durată;
- Practici avansate diseminate la nivel local și național;
- Versiunile finale ale materialelor didactice pilotate revizuite și diseminate în întreaga țară;
- Resurse educaționale, elaborate de către cadrele didactice din experiment, devenite deschise/RED și plasate pe pagina Centrului: <https://www.red.prodidactica.md>

Beneficiari:

Beneficiarii direcți sunt profesorii și elevii din școlile-pilot, implicați în predarea-învățarea disciplinei opționale *Cultura bunei vecinătăți*. Beneficiarii indirecți sunt părinții copiilor din școlile-pilot, precum și comunitățile din care aceștia fac parte.

Impact:

Consolidarea relațiilor dintre regiuni și a educației interculturale din R. Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană, prin elaborarea și implementarea unui curs de bună vecinătate, bazat pe cooperarea transfrontalieră între agențiile guvernamentale și organizațiile societății civile. Proiectul s-a bazat și a îmbunătățit impactul eforturilor anterioare relative la educația interculturală în clasele I-III. Pentru prima dată de la conflictul armat din 1992, educatorii și învățătorii din localitățile de pe cele două maluri ale râului Nistru lucrează în cooperare, aplicând o disciplină similară, iar copiii obțin abilități sociale importante de comunicare interculturală, ghidați de același curriculum oficial.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2017

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit servicii de formare continuă în baza programului aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, prin ordinul nr. 822 din 13 august 2015 și nr. 410 din 5 octombrie 2017, în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², în zona centrală a orașului, și este dotat cu: sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie.

În anul 2017, din pachetul de programe, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rând, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat 2 formatori experimentați. Atât conținuturile, cât și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților.

Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, au fost plasate pe pagina Web a Centrului: www.prodidactica.md

Pe parcursul anului 2017, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale din mai multe instituții de învățământ, prestând o gamă variată de servicii:

- Gimnaziul Floreni, Anenii Noi – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive;*
- LT Olimp, Puhăceni, Anenii Noi – *Psihopedagogie generală și management educațional;*
- Gimnaziul Codreanca, Strășeni – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive;*
- Școala primară, Mereni – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive;*
- LT Ginta Latină, Chișinău – *Metodologia de evaluare a cadrului didactic în baza standardelor profesionale. Evaluarea în baza standardelor; Formare de competențe prin strategii didactice interactive;*
- DGETS Ștefan Vodă – *Evaluarea în baza standardelor educaționale;*
- LT Al. Russo, Orhei – *Managementul formării competențelor școlare;*
- Centrul de excelență în Construcții – *Managementul educațional. Comunicarea managerială;*
- Centrul de Excelență în medicină și farmacie Raisa Pacalo – *Formare de formatori în educația adulților;*
- LT Elitex – *Formare de competențe prin strategii didactice interactive;*
- Centrul de Excelență în medicină și farmacie Raisa Pacalo – *Elaborarea indicatorilor de performanță pentru cadrele didactice și manageriale, personalul auxiliar.*

Coordonator de program: Lilia NAHABA

V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA

Pe parcursul anului 2017, în cadrul Clubului de dezbateri educaționale PAIDEIA, organizat în incinta C.E. PRO DIDACTICA, au fost realizate mai multe activități. Acestea le-au propus profesorilor subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă. Subiectele abordate au provocat discuții constructive, un schimb eficient de opinii și experiență.

Subiecte abordate:

- *Formare de competențe prin strategii didactice interactive;*
- *Dezvoltarea creativității elevilor;*
- *Formare de formatori;*
- *Educație prin film;*
- *Cum să ne menținem echilibrul sufletesc, păstrându-ne valorile spirituale;*
- *Etapele elaborării unui proiect;*
- *Cum să creștem randamentul lucrului individual al elevului?;*
- *Modernizarea managementului educațional, ca o condiție a educației de calitate;*
- *Paradigmele de studiere a limbii și literaturii pentru competențele secolului curent.*

Participanți: peste 200 de cadre didactice din diverse instituții de învățământ din republică.

Coordonator de program: Lilia NAHABA

VI. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU-CIOCANU, redactor-șef; Elena SUFF, Vitalie SCURTU, redactori; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2017, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, (categoria C), într-un tiraj de 800 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, PRESS INFORM-CURIER), având cca 700 de abonați.

Nr. 1 (101) – MANAGEMENT PARTICIPATIV

- Valorile și internalizarea lor
- Managementul educațional participativ – un imperativ al leadershipului educațional
- Autoritatea și responsabilitatea cadrelor de conducere – provocările școlii de astăzi
- Managementul organizației școlare

Nr. 2 (102) – GÂNDIREA CRITICĂ: IMPLICAȚII ȘI APLICAȚII ÎN EDUCAȚIE ȘI INSTRUIRE

- Gândirea critică, o competență a viitorului
- Strategii de dezvoltare a gândirii critice pentru formarea nevoii de proiectare a carierei
- Gândirea creativă: deprinderi de viață necesară integrării sociale a copiilor din îngrijire alternativă

Nr. 3 (103) – EDUCAȚIA ADULȚILOR

- Curriculumul negociat în instruirea adulților
- Vârsta învățării
- Dezvoltarea competențelor în instruirea adulților. Componenta *Cunoștințe*
- Impactul educației adulților asupra dezvoltării așezărilor rurale

Nr. 4 (104) – EDUCAȚIE PENTRU SCHIMBARE ȘI DEZVOLTARE, TEHNOLOGIE ȘI PROGRES

- Schimbarea și dezvoltarea în educație
- Educația, demnitatea umană, respectul dintre oameni și respectul de sine
- Reverberații pe marginea schimbărilor din învățământul polonez
- Jocuri didactice matematice. Aplicații pentru studierea împărțirii cu rest în clasa a III-a

Nr. 5-6 (105-106) – EVALUAREA PEDAGOGICĂ

- Epistemele evaluării școlare
- Sporirea calității testului docimologic prin analiza rezultatelor testării
- Proiectele de învățare: de la concepție la evaluarea *extra muros*
- Evaluarea formativă – aspect important pentru implementarea evaluării criteriale prin descriptorii în învățământul din Republica Moldova
- Discuția de grup ca probă de evaluare orală
- Aplicarea fișelor de evaluare criterială la lecțiile de geografie

VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

SERVICII

Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2017), colecția revistei *Tribuna învățământului* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.

Biblioteca PRO DIDACTICA. Noi apariții

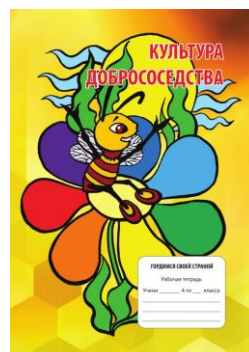
1. CULTURA BUNEI VECINĂȚĂȚI (Clasa a IV-a)

În cadrul proiectului *Cultura bunei vecinătăți*, au fost editate caietele elevului pentru clasa a IV-a în limbile română și rusă, cu genericul *Țara mea – mândria mea*. Toate caietele au fost donate în școlile-pilot, dar și în alte instituții, în care se învață disciplina respectivă, la alegerea elevilor, învățătorilor și părinților.

Caiet
(clasa a IV-a Ro)

Caiet
(clasa a IV-a Ru)

2. FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE PRIN DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE (Tatiana Cartaleanu, Olga Cosovan)

Lucrarea constituie un ghid practic în explorarea potențialului formativ al tehnicilor LSDGC în dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor. Cele peste 60 de tehnici LSDGC canonice, completate cu achiziții noi și variante generate de creativitatea profesorilor au sarcina de a forma din absolventul de gimnaziu un bun constructor, mecanic auto, bucătar, croitor, apicultor sau vânzător, controlor de produse, operator IT etc. Important este ca tehnicile de gândire critică să devină strategii și să intre în "meniul" cotidian al activităților la clasă.

3. RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE: OPORTUNITĂȚI PENTRU ACCES, CALITATE ȘI RELEVANȚĂ ÎN EDUCAȚIE (Rima Bezede, Viorica Goraș-Postică, Valeriu Gorincioi, Ovidiu Voicu)

Dinamica schimbărilor în lume accentuează necesitatea promovării educației deschise, care include și o pedagogie deschisă cu componentele-cheie, printre care se numără și resursele educaționale deschise. Lucrarea prezintă perspectivele internaționale de dezvoltare a conceptului de resurse educaționale deschise, precum și analizează realizările, oportunitățile în domeniul digitalizării resurselor educaționale în Republica Moldova, specificând avantajele, dar și riscurile legate de stimularea elaborării, diseminării lor pentru a spori accesul la educația de calitate.